

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Sporazum med
Parizom in Berlinom

Hitlerjev nedeljski govor na posaarski manifestaciji v Koblenzu je sprožil v evropskem tisku znova diskuzijo o možnosti končnega neposrednega sporazuma med Francijo in Nemčijo. V tem svojem govoru je namreč nemški državni voditelj spregovoril tudi nekaj zelo značilnih besed na naslov uradne Francije. Pred vsem je dejal, da je plebiscit v Posaarju zadeva, ki se tiče izključno samo Nemčije in Francije in nikogar drugega, da je pa Posaarje tudi edino teritorialno vprašanje med obema velikima sosedama, ki še ni rešeno. Ko bo rešeno še to, ne bo po njegovem mnenju ničesar več, kar bi moglo ovirati končni sporazum, ki naj bi dosegel to, da bi Francozi in Nemci rajše reševali skupno velika in nujna sedanja vprašanja, kakor pa nadaljevali nasprotstva in sovražnosti, trajajoča že stoletja. Potrebno je, da zato Francozi doumejo nemške težnje in jih priznajo, to se pravi, računajo z njimi ter v skladu z njimi uredijo svoje lastne. Kdor hoče razumeti, mora videti v tem roko spravo, ki jo je Nemčija po svojem voditelju ponudila Franciji.

Od tega Hitlerjevega govora je sedaj že poteklo nekaj dni in imeli smo zato dovolj prilike opazovati njegove odmeve v evropskem tisku, zlasti seveda v francoskem in italijanskem. In med tem ko je francoski tisk dejal v glavnem samo to, da Hitlerju in Nemčiji ne more zaupati, je italijanski zopet vzrochnel in pričel besno psovati. Negativna reakcija je bila tako v Italiji večja kakor v Franciji, dasi je Hitler govoril samo drugi, ne pa tudi prvi. Ta pač zelo zanimivi odmev v Italiji nam je nenadoma odkril, da je italijansko sovraštvo napram Nemčiji na višku in se v Rimu boje, da bi se Francija in Nemčija naposled le utegnili sporazumeti. To pa je tudi lahko umljivo, kajti kdor pazljivo zasleduje povojno evropsko politiko, je moral že davno ugotoviti, da je skoraj vse Mussolinijevo diplomatsko delo zasnovano na sporu med Francijo in Nemčijo! Lahko bi celo trdili, da živi italijanska fašistična zunanja politika prav za prav samo od tega razdora! Če namreč Francija ne bi bila z večino svoje čuječnosti vezana na stran Nemčije, prav gotovo ne bi nikoli dovolila, da bi Italija počenjala na Balkanu in v srednji Evropi to, kar počenja že več ko deset let.

Komentarji se seveda lahko pišejo tako ali tako, lahko se kaka izjava dvigne do neba in se ji pripiše pomen, ki ga nima in ne more imeti, lahko se pa tudi po tepta v blato, zavije in okleveta na vse mogoče načine. Nam se pa zdi, da bi bila tudi to še najboljša in najpravičnejša — srednja pot. Nimajo prav tisti, ki odrekajo Hitlerjevimi besedam na naslov Francije prav vsako iskrenost, kakor seveda tudi ne bi imeli tisti, ki bi hoteli videti v njih že podlago za popoln sporazum, vstvarljiv kar preko noči. Napram Nemčiji je vsekakor vedno potrebna velika previdnost, vendar pa ne sme iti predaleč. Da Hitler ne misli vse tako dobesedno, kakor je iz takšne potrebe moral povedati, je pač razumljivo, prav tako je pa tudi nasprotno, da ni le lagal. Dejstvo je namreč, da je Nemčija — in tudi po Hitlerju že večkrat ponudila Franciji roko v spravo, in drugo dejstvo je tudi, da taka sprava ni absolutno nemogoča. Ako bi se ustvarila na obeh straneh potrebna psihološka pripravljenost z resnično dobro voljo za iskreno presojanje obojestranskih potreb, bi se dali odstraniti v dogledni dobi vsi stari in

Vzhodni pakt postaja brez pomena

Nova odkritja francoskega tiska o Poljski in Nemčiji — Spremembe teritorialnega stanja — Odgovor Litve, Letonske in Estonske

PARIZ, 30. avgusta. Glavni predmet zanimanja francoskega tiska je še vedno zunanja politika Poljske in njen odnos do Nemčije. Tako poročajo sedaj tukajšnji listi, da se poljsko-nemški odgovor ne nanaša samo na primer vojne napada na Rusijo, ampak tudi na možnost mirne preureditve stanja na Baltiku. Med Varšavo in Berlinom se vodijo že dolgo pogajanja, ki so nameraz že v vseh podrobnostih končana, po katerih bo Poljska vrnila Nemčiji Pomorjansko, to je takozvani koridor z Gdinijo in Gdanskim. Nemčija pa bi ji dala denarno odškodnino za vse investicije v Gdiniji.

Nasprotno pa bi Poljska izvedla priključitev Litve k svoji državni skupnosti, bodisi sporazumno z vlado v Kaunasu, ali pa tudi nasilnim potom. Tako bi Poljska prišla do morja na drugi strani, ne da bi bila Vzhodna Prusija še nadalje teritorialno ločena od ostale Nemčije. Poljska morda obala bi pa bila s priključitvijo Litve

tudi mnogo večja, kakor je sedanja pomorjanska. Ako bi se izvedla sporazumna združitev Litve s Poljsko, bi Litva ohranila avtonomijo in bi tako nastal prav za prav nekakšen dualizem.

Francoski listi pa opozarjajo na to, da se taka sprememba nikoli ne bi dala izvesti brez privoljenja Rusije, pa tudi Francije, ker bi to popolnoma spreminilo sedanja položaja na Baltiku.

Ta poljsko-nemški načrt, kakor tudi dejstvo, da kljub zanikanju vendarle skoraj gotovo obstoja tajni dogovor med Varšavo in Berlinom glede medsebojne pomoči v primeru vojne, kakor tudi dogovor glede preskrbovanja Nemčije s poljskimi surovinami, spreminja popolnoma izglede za ustvaritev vzhodnega pakta. Nemčija in Poljska sta postavili iniciatorje tega pakta pred fait accompli s svojimi teritorialnimi načrti. Razumljivo je, da se pristop k temu paktu upira njihovim nameram, ker bi bil ta pakt v bistvu

garancija za teritorialno nedotakljivost držav, ki bi jih vezal. Pa tudi, če bi Poljska in Nemčija pristopili k vzhodnemu paktu, bi tvorili v njem tako veliko kompaktno silo, da bi bili prav za prav oni dve voditeljici, in ne več Francija in Rusija, kakor je Pariz nameraval. Tak pakt za Francijo seveda ne bi imel več nobenega pomena in je zato bolje, da se sploh ne sklene. Francija bo po vsem tem sploh prisiljena izvesti drugačne načrte in ž njimi izolirati ne samo Nemčijo, ampak tudi Poljsko, ki naj tako spozna v kakšne usodne mreže jo je privedlo vezanje z Nemčijo.

RIGA, 30. avgusta. Konferenca Litve, Letonske in Estonske o zunanje-političnem položaju je popolnoma uspela. Vse tri so sklenile obveščati se in konzultirati glede vseh pogodb z drugimi državami. Ta konzultativni pakt bo služil izravnavi zunanje-političnih interesov treh držav in pospeševanju miru.

Nova marksistična akcija v Avstriji

VAŽNI SKLEPI KONGRESA AVSTRILJSKIH MARKSISTIČNIH EMIGRANTOV V BRATISLAVI.

DUNAJ, 30. avgusta. Avstrijski marksisti, to je socialni demokrati in komunisti so imeli nedavno v Bratislavi kongres emigrantov, na katerem je bila sklenjena skupna fronta za akcijo v Avstriji proti sedanjemu režimu. Kongres je vodil znani socialistični prvak dr. Bauer. Mimo tega je bilo na tem kongresu ob navzočnosti moskovskega zastopnika kominterne sklenjeno, da se pričnejo takoj organizirati v Avstriji celice nove skupne marksistične fronte, ki naj pripravijo za poznejši termin novo vstajo. Članom v Avstriji je bilo naročeno, naj se vlihotapijo v vse organizacije sedanjega režima,

zlasti pa tudi v zvezno vojsko, kjer naj prisežejo zvestobo in se obnašajo tako, da bodo dobili popolno zaupanje svojih predstojnikov in bodo tudi napredovali. Napram narodnim socialistom naj se drže rezervirano, vendar pa naj podpirajo njihovo akcijo, ki se bo v kratkem obnovila. Ko bo tako z delom nove marksistične organizacije in nacionalistov omehčan položaj, bo sedanja režim skoraj gotovo čutil potrebo po pritegnitvi marksistov k sodelovanju, takrat bo pa tudi napočil čas, ko bo z lahka mogoče izvesti marksistični državni prevrat.

JASPAR POTUJE V PARIZ.

PARIZ, 30. avgusta. Belgijski zunanji minister Jaspar obišče v soboto Pariz, kjer bo konferiral s francoskimi državniki o vprašanih belgijske in francoske zunanje politike.

HITLERJEVI NAMEŠTNIKI.

BERLIN, 30. avgusta. Zatrjuje se, da bo Hitler na kongresu svoje stranke v Narnimberku imenoval ministra Hessa za svojega namestnika v državnem vodstvu, Göringa pa za podkancelarja.

novi spori in našla bi se podlaga za resnični in čestiti sporazum. Kajti naposled bi morali vendarle uvideti tako v Parizu kakor v Berlinu, da so večne revanše nemogoče in ni mogoče, da bi se boj večno nadaljeval, zlasti ker je zgodovina že zadosti pokazala, da sledi vsaki nemški francoska zmaga in vsaki francoski nemška.

Znani bolgarski publicist prof. Antonov je dejal pred dobrim letom ali še prej, da so Srbi edini, katerih se Bolgari na Balkanu boje, Bolgari pa spet edini, katerih se boje Srbi, in napravil iz tega sklep o potrebi sporazuma med Bolgarijo in Jugoslavijo. Mar ne velja to tudi za Nemce in Francoze? Tudi Nemcem so edino Francozi večno nevarni, Francozom pa spet edino Nemci. In če bi se

OBOROŽEVANJE FRANCIE.

LONDON, 30. avgusta. »Daily Herald« poroča, da je francoska vlada sklenila v največji naglici dovršiti ostale obmejnih utrdbo vzdolž Belgije. Ob enem izdeluje Francija s silno naglico tudi vedno nova bojna letala.

PRIHODNJA OLIMPIADA.

BERLIN, 30. avgusta. Prihodnja olimpiada leta 1936. bo v Berlinu. Priprave zanjo so že sedaj v teku.

Zračne vaje nad Parizom

PARIZ, 30. avgusta. Včeraj so se pričele nad Parizom velike letalske vaje, katerih se udeležuje 400 bojnih letal. Glavni napad na Pariz je bil izvršen danes dopoldne z veliko uporabo lovskih avioinov, ki se dvigajo lahko 5.000 metrov visoko v zrak in napravijo na uro 370 km poti. Glavni namen teh vaj je preizkusiti možnost zračnega napada na Pariz, kakor tudi njegove obrambe. Pri vajah prebivalstvo ne sodeluje, pritegnjenih je samo 20 civilnih pilotov, ki pomagajo pri poizkusih.

ZA SPORAZUM S FRANCIO.

PARIZ, 10. avgusta. Predsednik gdaškega senata dr. Rauschning je izjavil dopisniku »Petit Journala«, da je pogoj za ohranitev miru zbližanje med Francijo in Nemčijo. Večina nemškega naroda je za pošten mir s Francijo.

NOV KONFLIKT V AZIJI.

LONDON, 30. avgusta. Iz Šanghaja poročajo, da so v pristanišču v Vejšajveju nastali krvavi spopadi med Japonci in Kitajci. Pri teh spopadih so bili trije japonski trgovci ubiti, več pa jih je bilo ranjenih. Japonska vlada je odposlala v Vejšajvej 10 bojnih ladij in obstoja resna nevarnost novega velikega konflikta.

Vabimo Vas!

Ljubljanski velesejem

1.-10. IX. 1934

Zelezniška izkaznica za 50 % popust na železnicah se dobi na vseh postajah po Din 5.-

40.000 m² — 13 razstav:

Glasbena - umetniška - higijska - izdeljen-ska - ribarska - perutnine, koz, ovac, psov - arhitektonska - »Weekend« - hranilniška - pohištvo - radio - živila

Festival SLOVANSKIH PLESOV

Tekmovanje harmonikarjev
Velikomestno zabavišče

Dnevne vesti

Angleški princ Jurij se je zaročil v Bohinju. V Bohinju se je zaročil angleški princ Jurij z grško princeso Marino, hčerko kneza Nikolaja in sestro kneginje Olge, žene kneza Pavla Karađordjevića.

Poroke. Pretekli teden so v Mariboru stopili pred oltar: zasebni uradnik Ivan Gabrovce in Matilda Sočeva, mizar Jože Stancar in Eleonora Rešmanova, kotlar Jakob Ramprecht in Jožica Deučmanova, trgovski pomočnik Bogomir Ulbl in Pavla Grosova. Bilo srečno!

Iz policijske službe. Pri predstojništvu mariborske mestne policije je upokojen nadstrážnik Ivan Doričič.

Kongres slovanskih mest. Zveza slovanskih mest bo imela v septembru v Pragi kongres, ki se ga bodo udeležili zastopniki jugoslovanskih, češkoslovaških, bolgarskih in poljskih mest.

Učiteljski diplomski izpiti na državnem učiteljskem v Mariboru so bili 28. in 29. t. m. pod predsedstvom ravnatelja g. Frana Kadunca, ki so jih napravili naslednji kandidati oziroma kandidatice: Avgust Kincl, Janko Kincl, Ladislav Radkaj in Karel Stropnik ter Draga Cotičeva, Karmela Zorčeva, Marija Fekonjeva, Marija Lužnarjeva in Alojzija Pušenjakova.

Sijajno uspeli shod JNS v Križevcih pri Ljutomeru. Preteklo nedeljo je bil v Križevcih velik shod Jugoslovanske nacionalne stranke, ki se je pretvoril v močno manifestacijo prebivalstva vsega zelenega Murskega polja. Shoda se je udeležilo vključno negotovemu vremenu nad 1500 mož in fantov. Na shodu so poudarili navzočim notranji politični položaj, pa tudi gospodarske prilike, bivši minister Pucelj ter narodna poslanca Petovar in Zemljič. Z velikim odobravanjem so bila sprejeta njihova izvajanja, kar je dokaz, da se tamkajšnje prebivalstvo vedno tesneje oklepa jugoslovanske vsedržavne politike.

Nujen poziv vsem mariborskim obrtnikom. Mariborski obrtniki se bomo v častnem številu udeležili velikega obrtniškega zborovanja v Ljubljani in ob tej priliki obiskali tudi Ljubljanski velesejem. Zato vabi Slovensko obrtno društvo mariborske obrtnike, naj se omenjenega zborovanja v čimvečjem številu udeležijo in naj se prijavijo najpozneje do petka 31. t. m. opoldne v društveni pisarni ali pa pri g. Frana Novaku, brivskem mojstru na Aleksandrovi cesti. Iz Maribora se bomo peljali z avtobusi, ker je vožnja na ta način veliko cenejša in udobnejša.

Ženski odsek društva »Nanos« opozarja, da je prisotnost članic pri sv. maši in sprevodu dne 2. sept. 1934 za emigr. kongres strogo obvezna in da je sveta dolžnost vsake emigrantke, da se teh udeleži. Zbirališče je pred frančiškansko cerkvijo ob 7½; tam kjer se bodo zbirale narodne noše.

Mornarska sekcija Jadranske straže v Mariboru poziva svoje člane, da se polno številno udeležijo proslave 15letnice društva »Jadran« ter emigrantskega kongresa, ki bo 1. in 2. septembra 1934. po objavljenem programu. Obleka civilna z društvenim znakom.

Lovsko nagradno streljanje. Prijatelji lovskega sporta prirede v nedeljo 9. sept. v privatnem lovišču blizu novega sejmišča nagradno streljanje na golobe in čete zaje. Pravico do tekmovalnosti imajo vsi lovci in strelci izven Zagreba, ki se lahko poslužijo tudi polovične vožnje ob priliki zagrebskega velesejma. — Prireditveni odbor želi, naj bi se udeleženci prijavili g. Gorupu, Zagreb, Hlica 202.

Cenjene čitatelje opozarjamo na dražnji oglas »Mednarodnega velesejma v Pragi«.

Teden Rdečega križa. Kakor lani, bo tudi letos po vsej državi teden Rdečega križa v času od 16. do 23. septembra. V teh dneh bodo tudi v Mariboru razne prireditve, predavanja, obhodi in razne nabiralne akcije. Višek tedna pa bo v nedeljo 16. septembra dopoldne, ko bo veliko zborovanje s predavanji, petjem in drugim sporedom, popoldne pa bo na vrtu Gamberinove restavracije velika dobrodelna prireditev z horom in nestrim sporedom.

Dr. Marinič ordinira zopet redno od 9.—11. in 14.—16. ure, Trubarjeva ulica 111.

Subvencionirana muziška šola Glasbena Matica v Mariboru, pravna naslednica bivše šole društva Glasbene Matice, Maribor, prične vpisovanje v soboto 1. septembra t. l. do preklica, in sicer ob delavnikih od 8. do 11. ter od 15. do 18. ure, ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure v ravnateljstvu šole, ki je začasno v Krekovi ulici 5, II. nadstropje, kjer se zvejo vse podrobnosti. Poučujejo: ravnatelj J. Hladek-Bohinjski, prof. Marija Finžgar, Liza Serajnik, Franjo Serajnik, I. Berkopi. Poučevali se bodo klavir, vsi godalni instrumenti in po potrebi tudi vsa pihala ter stranski predmeti, ansabli, mladinsko in zborovsko petje. Uprava. (3592.)

Slovensko lovsko društvo, podružnica Maribor naznanja lovskim zakupnikom in lastnikom lastnih lovišč svojega področja, da veljajo za to leto glede prodaje divjačine iste določbe, kakor pretekla leta. V sporazumu med podružnico, tržnim nadzorstvom mariborskim in orožniškim poveljstvom je mogoče prodajati divjačino edinole tedaj, ako je vsak komad opremljen z zadevnim kontrolnim listom. Te listke dobe zainteresirani pri g. blagajniku podružnice, ravn. v p. Rajku Boltavzerju, Maribor, Ciril-Metodova ulica 22 I.

Ceneno pavšalno potovanje na Jadran. (Tujsko-prometna zveza »Putnik« v Mariboru priredi v času od 8. do 23. sept. t. l. pavšalno potovanje v Omišalj (otok Krk) po izredno ugodnih pogojih. Skupna cena za 14dnevno bivanje v Omišlju v vodilnem hotelu »Učka« z dependancami, vključno vse takse, kopališke pristojbine, čolnine, prosto razpoložljive ležalne stole, kakor tudi vključno enkratne avtobusne vožnje po otoku Krku (ca 40 km) z obiskom krajev: Malinska, Aleksandrovo, Baška in izlet s parnikom znaša za eno osebo 1.200 Din. Odhod iz Maribora v soboto 8. septembra. Podrobne informacije daje in nuje prijave — število udeležencev je omejeno na 25—30 oseb — sprejema »Putnik«, Maribor, Aleksandrova cesta 35. Tel. 21-22.

Mesija. Veličasten Händlov oratorij se bo izvajal 7. IX. 1934 pod vodstvom gospoda Gašpariča v uniojskih dvorani. Sodelovala bodo poleg »Maribora« še pevsko društvo iz Celja, St. Lenarta in Ptujja. Kot solisti nastopijo gospa Lovšetova in gospa Golobova iz Ljubljane, gospod Darian, — naš rojak — iz Gradca, ter g. Neralič iz Maribora. Z godbo bo vseh sodelujočih do 200. Prodaja vstopnic je na Aleksandrovi cesti št. 6 in vsem priporočamo, da si pravočasno oskrbijo vstopnice!

Mirkova kantata, ki jo bo izvajalo pevsko društvo »Jadran« v soboto na svojem jubilejnim koncertu, je zložena na besedilo Griše Koritnika (»Mornarske pesmi«) združeno v organsko celoto pod naslovom »Pesem naših mornarjev«. Komponist je vglasbil skladbo za moški in deški zbor (taka skupina pevcev se tu redko čuje) tenor in bariton solo ter klavir, oziroma orkester. Dokaj obsežna v koncepciji, se kantata deli na štiri večje dele. V prvem mogočno zasnovanem delu nastopi zbor, v drugem (»Jutro na morju«), ki se pričinja mirno a zaključuje z zanosom, tenor solo (g. Belizar Sancin) in zbor, v tretjem (»Svatba na morju«), ki ima skoraj značaj divje barkarole, bariton solo (g. Anton Faganeli), v četrtem pa zbor sam, ki spet povzame motive prvega dela in zaključuje skladbo s široko fugiranim stavkom. Mirk je to svojo najnovejšo kompozicijo zložil nalašč za 15-letnico »Jadrana«, tega našega izredno agilnega društva, ki zasluži po pravici vso pažnjo s strani našega občinstva.

Zopet dva požara. Posestniku Francu Kohenu na Spodnji Polskavi je ogenj uničil gospodarsko poslopje do tal. Zgoraj mu je vsa krma, žito in razni gospodarski in poljedelski stroji. Škoda znaša nad 60.000 Din. V Spodnji gorici pri Račah pa je ogenj vpepelil gospodarsko poslopje posestnika Mihe Kranjca. Škoda, ki jo je ogenj povzročil, znaša okrog 30.000 Din in je le deloma krivita z zavarovalnico.

Velika železniška nesreča. Včeraj popoldne se je pripetila pred postajo Radovljica nenavadna železniška nesreča. S tira sta skočili obe lokomotive, ki sta vlekle popoldanski osebni vlak v radovljiški klanec. Obe sta se iz doslej še nepojasnjenega vzroka prekucnili ter poškodovali progo v dolžini 61 m. Strojno osebje je še pravočasno opazilo nesrečo in tako preprečilo človeške žrtve. Le kurjač druge lokomotive je dobil manjše poškodbe na glavi in desni roki. Promet se je moral nekaj časa na tej progi vršiti s prestopanjem.

Strelna zanetila ogenj. O požaru, ki je nastal v noči na pretekli ponedeljek zaradi strele v gospodarskem objektu veleposestva Katariča in bratov v bližini St. Ilje, smo dobili še naslednje podrobnosti. Na omenjenem veleposestvu stoji tudi štirje veliki gospodarski objekti in je v enega teh udarila strelna. Upravitelj posestva je takoj obvestil šentiljske gasilce, obenem pa tudi železniško postajo, ki je telefonično poklicala na pomoč gasilsko četo iz Pesnice in Maribora. Gasilska četa iz Pesnice je bila že v 10 minutah torej prva na kraju požara in je takoj stopila v akcijo ter gasila nepretrgoma in ogenj lokalizirala, da se ni razširil na blizu stoječe ostale gospodarske objekte. Ko je bil že ogenj lokaliziran in nevarnost odstranjena, so pristopili še mariborski gasilci. Zanimivo je dejstvo, da je organizacija in disciplina podeželskih gasilskih čet naravnost vzorna in zasluži za to vso pohvalo župno in četno poveljstvo ter ostali požrtvovalni gasilci in člani podeželskih gasilskih čet.

Nezgoda otroka. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici je doletela 7letnega posestnikovega sina Josipa Polanca huda nesreča. Deček je prišel z nogo v pripravo za pogon mlatilnice, ki mu jo je zdrobila v stopalo. Nezvestnega so dečka takoj spravili v mariborsko bolnišnico.

Razgledni stolp na Pohorju je nujno potreben popravila. Zaman so vse prošnje, naj bi poklicani faktorji popravili razgledni stolp na Pohorju, ki je popravljen zelo potreben. Na vrhu stolpa manjka nekatere deske in je tako človek v veliki nevarnosti. Slab utis pa napravi vse to zlasti na tujca. Stroški popravila bi bili sedaj še malenkostni, ker bi bilo potrebno nadomestiti samo nekaj novih desk, nekaj stromeljih pa zamenjati. — Prepričani smo, da bo Tujsko-prometna zveza uslišala prošnjo naših planincev in storila vse potrebno, da se razgledni stolp v najkrajšem času popravi.

Če hočeš dobro in ceneno kupiti žolske potrebine pojdi v **TISKOVNO ZADRUGO** Aleksandrova c. 13

Sejem za živino. Na včerajšnjem sejmu za živino so prignali 618 glav. Kupčija je bila precej dobra in je bilo prodanih 353 glav živine, od teh 6 za izvoz v Italijo. Prignali so 9 konjev, 15 bikov, 148 volov, 433 krav in 13 telet. Na sejmu je bilo očitno, da naši kmetje nujno potrebujejo denar, ker so naravnost vsiljevali svojo živino. Povprečne cene za kg žive teže so bile naslednje: Debeli voli 3 do 3,75, poldebeli 2 do 2,50, voli za rejo 3 do 3,50, bikji za klanje 2,50 do 3,50, klavne krave debele 2,50 do 3, plemenske 2 do 2,25, krave za klobasarije 1,75 do 2, molznice in breje krave 2,50 do 3, mlada živina 2,50 do 4, teleta 4 do 4,50 Din. Cene mesa: volovsko meso I. vrste 8 do 12, II. vrste 5 do 8, sveža svinjina 10 do 15 Din za kg.

Radio Ljubljana. Spored za petek 31. t. m.: ob 12.15: plošče, 12.45: poročila, 13.00: čas, plošče, 19.00: plošče, 19.30: slike iz narave (Joža Herfort), 20.00: plošče, 20.15: prenos iz Zagreba, 21.45: čas, poročila, 22.00: radio orkester.

Grajski kino. Senzacionalni dvojni spored »Solčni in senčni dnevi malega pobalina« v nemškem jeziku in pa kovojski film »Strah in trepet prerije«, Tom Mix.

Kino Union. Od danes do vključno petka veseloigra »Csibi« s Frančiško Gaal. S 1. septembrom zopet popoldanske predstave ob 16. uri in otvoritev nove sezone s krasno, romantično opereto »Pevčeva Ljubezen«.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored jutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespečnosti, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih poživite naravna »Franz Josefova grenčica« trajno obkroži krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njegovo valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova voda« pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborna odvajalna sredstvo. »Franz Josefova grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijah trgovinah.

Javna kuhinja na Slomškovem trgu 6 se vsem toplo priporoča. Hrano dostavlja v vseh 3 razredih na dom.

Zaplenjene igralne karte. Neki 18letni Miško R. je skušal vtihotapiti v našo državo 134 zavojčkov igralnih kart. Na meji pri St. Ilju pa so ga naši varnostni organi zasačili, mu odvzeli igralne karte in ga vtaknili v zapor.

Šolska deca

pohiti v **Tiskovno** na Aleksandrovo c. 13 in kupi vse, kar za šolo potrebuješ.

Dve nesreči. Na Ruški cesti je padel včeraj popoldne s kolesa 37-letni železničar Avgust Adamič in si zlomil levo ključnico. V Košakih pa je padla s podstrešja 27-letna služkinja Alojzija Škringerjeva tako nesrečno, da si je zlomila hrbtenico. Oba so mariborski reševalci prepeljali v bolnišnico.

Mož z daljnogledom in napačnim imenom. Včeraj jo je primahal v Maribor možki srednjih let, ki je imel pri sebi dva daljnogleda. Bil je oblečen kot turist in na prvi pogled ni vzbujal nobene pozornosti. Čez dan ga je pri miru pustila tudi policija. Ko pa si je čez noč poiskal prenočišče v neki gostilni, se je njegovo ime službujočemu detektivu zdelo zelo sumljivo. Potrkal je na vrata njegove sobe in ga povabil s seboj na policijo. Tam so možancu dobro preiskali obisti. Dognali so, da se izdaja pod tujim imenom in je čisto navaden postopač, ki je oba daljnogleda, ki sta še precej vredna, prav gotovo kje ukradel. Tudi je imel pri sebi v denarnici avstrijski tolar iz leta 1693, dva belgijska franka, nekaj avstrijskih grošov in okrog 300 Din našega denarja. Vse to so mu na policiji odvzeli, njega pa vtaknili v zapor, dokler ne dobe poročila od kake druge policije ali varnostne oblasti.

Pazite na svoje denarnice! Ko si je včeraj dopoldne ogledovala razne predmete v neki mariborski starinarni šivilja Rozina Ljubčeva, ji je neka ženska, ki je bila stara okrog 40 let, izmaknila iz košare denarnico, v kateri je imela 1040 Din, domovnico, zastavljalni listek in še neke druge listine. Ljubčeva je prijavila tatvino policiji.

Poličjska kronika. Na Pristanu je včeraj popoldne zalotil stražnik nekega mlajšega fanta, ki je ponujal splavarjem v nakup okrog 900 Din vredni vojaški plašč. Stražnik je odgnal dečka v stražnico, kjer je povedal, da je ukradel plašč nekemu vojaku, ki je prišel na dopust. Policija pa je na sledu tudi vlomilcem, ki so obiskali trafiko na Pobrežki cesti. Ujela je nadalje v svoje mreže nekega moškega, ki je vlomil pri neki stranki v Cvetlični ulici. Pri njem je našla še precej ukradenega blaga. Precej sitnosti pa so imeli stražniki s staro potepenko »Amalijo P.«, ki se je kljub prepovedi zopet povrnila v mesto in se ponujala pijanim možkim. Malčko imajo dobro zapisano tudi na sodišču, kamor je romala in bo morala tam predsedeti 7 dni. Smola pa je imel mladi Ernest P., ki se mu je zahotel rib. Lovil je brez dovoljenja na Dravi in ga bo ta »špas« precej stal. Tudi je bil prijavljen policiji neki Josip B., kef je kradel breskve, neki Albin N., ki je razgrajal v javnem lokalu in neki Dinko K., ker je spuščal rakete.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 20 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 14,3 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 25,5 stopinjah 736,2, reduciran na ničlo pa 733,6; relativna vlaga 82; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno in deževno vreme.

Zaboljšanje položaja našega delavstva

Nujna zahteva po socialni zaščiti — Osnutek pravilnika za določitev minimalnih mezd

Med vsemi današnjimi problemi je prav gotovo najbolj pereč problem zaščite našega bednega delavstva. Noben sloj ni zgubil toliko pravic in ne trpi toliko, kakor prav naše delavstvo. Na njegova ramena so se zvalile vse socialne krivice, omaguje pod težo zla današnje krize in je nujno potreben pomoči in zaščite. Da bi se zboljšal ta bedni položaj našega delavstva, je naša slovenska Delavska zbornica tekorekoč ob 12. uri izdelala osnutek pravilnika in zakona za določevanje minimalnih mezd.

Zahteva po zakonski določitvi minimalnih mezd je čim dalje bolj očita in čim bolj se poostrejuje mezdni spori, tem bolj se kaže potreba po zakonu o minimalnih mezdah. Prav gotovo bo z zakonom o minimalnih mezdah dobila socialna zaščita ono oporo, ki jo narekuje današnji čas. Osnutek pravilnika za določevanje minimalnih mezd in načrt zakona za zavarovanje minimalnih zaslužkov in pobijanje nelojalne konkurence z nižanjem delavskih mezd, je predložila Delavska zbornica vsem strokovnim delavskim organizacijam. Predloga sta tako podrobno izdelana, da se ne bosta najbrže več bistveno spremenila in se bo delavstvo strinjalo vsaj z njunimi glavnimi točkami.

Pravilnik določa smernice za določitev minimalnih mezd, vendar pa dopušča razsodiščem proste roke, če lahko utemelje s tehničnimi razlogi, da so morali odstopiti od določenih smernic. To pa zaradi tega, da se vkljub enotnosti v mezdnem sistemu vendar lahko upoštevajo posebne razmere, posebna kvalifikacija itd. Za vsvo državo je določena samo ena revizijska instanca, zato se dopuščajo izjeme le tam, kjer so v resnici utemeljene. Tendencia pa je, da ostanejo obstoječe mezdne relacije, zato pravilnik tudi ne spreminja sedanjega odnosa med moškimi in ženskimi mezdami. Pravilnik ne predvideva rodbinskih doklad, pač pa zahteva, da se približa mezd moških po 25. letu rodbinskemu ekstenzivnemu minimumu, ki je pa pri nekvalificiranih delavcih dosegljiv le, če je tudi žena vsaj delno zaposlena. Položaj bi se zboljšal po pravilniku predvsem stavbinskemu delavstvu in delno tovarniškemu v nekaterih tekstilnih tovarnah. Prizadeta pa ne bi bila zaradi tega podjetja, ako bi se dopustila prehodna doba za spremembo kalkulacije. Predvsem bi se naj po pravilniku omejila nezdrava konkurenca zaposlenih pri skrajšanem delu.

Osnova normalne mezde je povprečna dneva zavarovana mezda pri OUZD.

Zaposlitvene kategorije glede na starost in spol so: nekvalificirani sezonski delavci, izučeni in priučeni delavci ter izučeni in priučeni sezonski delavci. Pod sezonskimi delavci so mišljeni delavci v poklicih, ki po zimi prekinajo delo. Mezd se določajo tako: nekvalificirani stalni delavnici v starosti od 14. do 17. leta morajo zaslužiti 10 do 15 Din na dan, v starosti od 18. do 20. leta 15 do 26 Din, od 20. do 24. leta 26 do 33 Din, od 24. do 30. leta 33 do 40 Din in nad 30 let stari nad 40 Din.

Načrt zakona o zavarovanju minimalnih mezd ima 15 členov. V začetku omenja ustanovitev mezdnih inšpektoratov na sedežih Delavskih zbornic. Inšpektorati naj bi kontrolirali in regulirali mezde pomožnega osebja. Pri ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja pa naj bi se osnoval v ta namen višji mezdni inšpektorat, ki naj bi posloval kot prizivna instanca za vso državo. Mezdni inšpektorati, kakor tudi prizivni inšpektorat, naj bi tvorili trije člani, imenovani za tri leta, in sicer iz vrst sodnikov delavskega zavarovanja na sedežih inšpektorata, ali upravnih uradnikov inspekcije dela. Stalnega prisodnika višjega inšpektorata pa naj bi imenoval minister na predlog centrale industrijskih korporacij in glavnega tajništva Delavskih zbornic.

V delokrog mezdnih inšpektoratov naj bi spadalo tudi preiskovanje višine mezd, sistemiziranje zaposlitvenih kategorij ter določanje stanu in kraju primernih stroškov za življenje v posameznih zaposlitvenih kategorijah; reguliranje mezd, kjer so v primeru s krajevnimi prilikami ali z mezdami podjetij iste zaposlitvene kategorije pod normalno višino; reguliranje mezd v primerih, ko je potrebno od inšpektorata določene minimalne mezde spremeniti, ker se je spremenila osnova, na kateri so določili mezde. O tem reguliranju se pa sme sklepati le, če so se podražile ali pocenile življenjske potrebščine za 15%.

Mezdni inšpektorati naj bi regulirali mezde na predlog delodajalca, delodajalskega združenja ali delojemalske strokovne organizacije, ki je registrirana pri Delavski zbornici. Inšpektorat naj bi sklical najkasneje v 14 dneh po predlogu mezdno razpravo, na kateri naj se doseže sporazum reguliranja mezd s kolektivno pogodbo. Če pa se ne bi sporazumeli, mora izreči inšpektorat razsodbo, ki naj bi imela, ko postane pravomočna, pravno veljavnost kolektivne pogodbe. Proti razsodbi bi se lahko pritožili obe stranki na višji inšpektorat. Stroške poslovanja mezdnih inšpektoratov naj bi kriale oblasti in ustanove, ki predlagajo imenovanje stalnih članov.

Osnutka sta torej izdelana, čeprav ne tako idealno, kakor bi bilo želeli. Storjen je na ta način prvi korak zaboljšanje našega delavstva in bodo morali merodajni činitelji skrbeti, da bosta stopila osnutka čimprej v življenje.

Kako je na svetovnih trgih s sadjem?

Vprašanje, ki bo zanimalo naše sadjarje in kmetovalce

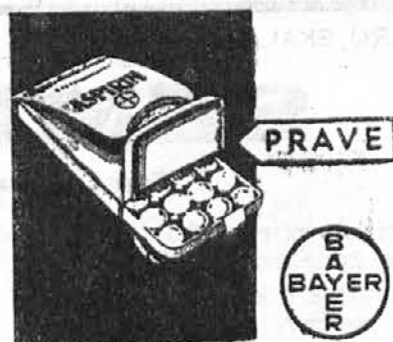
V ospredju je bilo v naši trgovini vprašanje, kaj bi z izvozom sadja v Nemčijo, ki nam je ponudila precejšen kontingent. Pojavile so se razne vesti, ki pa so bile bolj demagogija, kakor pa resna in stvarna kritika. Na skupni seji »Priložnostnega združenja za izvoz jabolk iz dravske banovine v Nemčijo«, ki se je je udeležil tudi ravnatelj Kmetijske družbe v Ljubljani inž. Ferlinc kot zastopnik, producentov sadja v naši banovini in je bila pretekli ponedeljek v prostorih mariborskega Združenja sadnih eksporterjev, je bilo podano izčrpno situacijsko poročilo današnjega svetovnega trga s sadjem, ki bo prav gotovo zanimalo naše producente pa tudi trgovce s sadjem.

Iz poročila posnemamo, da leži krivda, da nismo mogli našega ranega sadja spraviti na tuja tržišča, zlasti v Nemčijo, našo največjo in stalno konzumentko naših jabolk, v tem, da je poverilo omenjenemu združenju misijo izvoza sadja v Nemčijo Privilegirano izvozno društvo (PRIZAD) šele tedaj, ko je bil nemški, a

tudi že ves ostali svetovni trg za naše sadje izgubljen, ker so ga osvojile konkurenčne države.

Ugotovljeno je bilo nadalje, da so vsa tuja tržišča tako prenapolnjena z različnim sadjem, da je trenutno, pa tudi še za dogledni čas, nemogoče doseči cene, ki bi naj vsaj v skrajnem primeru konvenirale, to se pravi, da bi tudi naš kmet producent dobil za svoje sadje vsaj približno ustrezajočo ceno. Po stvarnih poročilih s tujih tržišč je dokazano, da se naše sadje ne bo moglo plasirati še tri do štiri tedne, dokler tuji trg ne bo konzumiral razne jabolk tudi svežih sliv, breškev in ogromnih količin hrušk ter ostalega sedaj dozorevajočega sadja.

Da je temu res tako, navajamo, da so cene jabolkam v Nemčiji padle danes na minimum. To pa tudi zaradi tega, ker je letošnja sadna letina v Nemčiji sami izredno dobra in ponuja nemški kmet svoj pridelek na tamkajšnjih tržiščih po 6 do 12 nemških mark za 100 kg, dočim ima nemški uvoznik na naše sadje 14 do 16

ASPIRIN tablete imajo z ene strani vtisnjen »Bayerjev križ« a z druge strani ime »Aspirin 0.5«

ASPIRIN

Mala tableta z vajkim učinkom.

V. p. z. »Jugofa« k. d. d. Zagreb.
Oglas je reg. pod S. Br. 12.314 od 25. VI. 1934.

mark samo stroškov pri uvozu, to je stroškov na tovarnini, carini in drugih režijah. Jasno je torej, da nemški uvozniki ne morejo trenutno reflektirati na naše sadje in da ne morejo sklepati z našimi izvozniki nobenih kupcij.

Priložnostno združenje pa je v stalnih stikih s tujimi tržišči v poštev prihajajočih držav. Budno in vsak dan zasleduje položaj na teh tujih tržiščih in upa, da bo po dosejanih dobljenih informacijah in po današnjem položaju vsekakor dana možnost našim eksporterjem, da bodo pričeli izvažati naše sadje, zlasti jabolka iz naše banovine, kakor hitro bo zmanjkalo na tujih tržiščih ranega sadja, s katerim so jih založile konkurenčne države, kakor Romunija, Madžarska in druge.

V primeru pa, da bi zaradi prenasitosti konkurenčnega sadja na nemških tržiščih v omenjenem doglednem času ne mogli naši eksporterji uspešno pričeti z izvozom naših jabolk, je pripravljeno omenjeno mariborsko združenje vskladiščiti v skladiščih svojih članov in članov združenja sadnih eksporterjev okrog 400 vagonov jabolk zimskih vrst v zabojih. To zilsko sadje bi združenje kupilo od producentov, da bi jih na ta način vsaj trenutno rešilo iz njihovega ludega položaja in jim vsaj za silo pomagalo.

Da bi pa moglo združenje uresničiti svoj načrt, bo zaprosilo državo oziroma PRIZAD za finančno pomoč in pa za dovoljenje za vskladiščenja pod strogo kontrolo Kmetijske družbe v Ljubljani, ki je kontrolni organ takozvanega priložnostnega združenja. Obenem bo združenje storilo vse korake in ukrenilo vse potrebno pri merodajnih činiteljih, da bi se izvoz sadja iz naše banovine kolikor mogoče pospešil in bi se sedanja nevzdržna situacija omilila.

Pri starinarju.

»Tu, gospa, imam najnovejšo starinsko pohištvo.«

Gaston Leroux.

Strašen doživljaj

Tedaj, oh, šele tedaj sem razumel vlogo, ki jo je igrala moja lepa sosedica v tej grozni in zoprni drami. Obrnil sem se k gospe Gerardovi in opazil, da si je nadela rokavice in videl sem tudi, da si je v naglici ogrnila ramena z neko ruto, ki jih je zakrila popolnoma. Moj sosed na desni, zdravnik, ki je edini med vse mi temi pohabljenici imel obe roki, si je tudi oblekel rokavice.

Namesto da sem iskal — seveda brez uspešno — vzrokov tej čudaki novotariji, bi bil gotovo boljše storil, da sem poslušal svet, naj se ne mudim predolgo na tem kraju, ki ga je ob začetku večera dala prekleta madame Gerard, ki ga pa sedaj seveda ni več ponovila.

Gospa Gerardova, ki je v začetku te nenavadne pojedinke kazala zame zanimanje, v katerem sem zasledil nekoliko sočuvstvovanja, se je sedaj izogibala mojim pogledom in se celo udeleževala — kar me je zelo žalostilo — najstrašnejšega pogovora, ki sem ga kdaj slišal v svojem življenju. Ti pritlikavi ljudje so si živahno in med nepopisnim ropotom svojih kavljev in med napiranjem ter trkanjem čaš očitali ali pa hvalili okus, ki ga je imelo njihovo meso! Groza! Lord, Wilmore, ki se je do zadnjega vedel dostojno, bi se bil kmalu stepel s kavljivi s pohabljenecem, ki je imel mono-

kel, ker je ta takrat na splavu dejal, da je njegovo meso trdo ko usnje, in hišni gospodinj je le s težavo uspelo pomiriti oba nasprotnika, zavračajoč pohabljenca, ki je imel monokel — takrat, ko se je ladja potopila, je moral biti še lep mladenič — da meso premlade živine tudi ni bogve kako okusno.

»Na,« se ni mogel premagati starina Dorat, »dobra šala!...«

Mislil sem, da mu bo kapitan Michel skočil na goltanec, tembolj, ker so se ostali trije ves čas pritajeno hihitali. Toda hrabremu kapitanu se je posrečilo, da se je obvladal. Zasopel je kakor morski volk, potem pa odvrnil Doratu:

»Gospod, vi imate še obe roki, in ne želim vam nesreče, da bi šele potem spoznali strahotnost mojega doživljanja, ko bi izgubili roko kakor sem jo jaz izgubil tisto noč...«

Pohabljenici so mnogo pili. Nekateri so poskakali na mizo okrog mene in začeli s tako čudnimi pogledi motriti moje roke, da se mi je zdelo nerodno in sem jih skušal kolikor mogoče zakriti: potisnil sem jih globoko v žep.

Izpregledal sem takrat — o strah in groza! — in razumel, zakaj sta tista, ki sta imela še roke in noge — hišna gospodinja in zdravnik — zakaj sta jih skrbno zakrivala; spoznal sem to, ko sem se srečal z njunimi očmi, v katerih je zagorelo besno poželjenje. In prav takrat je nesreča hotela, da sem se moral

usekniti in pri tem sem z instinktivno kretnjo razkril svojo kožo pod rokavom. — V tistem trenutku mi je planilo troje kavljev na zapestje in se mi zadržlo globoko v meso. Strašen krik se mi je izvil iz grla...

»Dovolj, kapitan, dovolj! Dovolj!« sem zakričal in prekinil povest kapitana Michela, »prav ste imeli, ne morem poslušati naprej, zbežim...«

»Ostanite, gospod,« je ukazal kapitan. »Ostanite, ker bom hitro končal to povest, ki se ji štirje bebeci smejejo. Kdor ima v žilah fokijsko kri,« je nadaljeval z neizrekljivo zaničljivim naglasom in se obrnil k štirim mornarjem, ki se jim je videlo, da si silno prizadevajo, da ne bi prasnili v smeh, »kdor ima v žilah fokijsko kri, na, ta se je dolgo ne iznebi! In kdor je iz Marseillea, je pač rojen neveren Tomaž. Zato govorim vam, gospod, in ne bojte se, najstrašnejše podrobnosti bom izpustil, ker vem, kaj prenese srce dostojnega človeka. Scena mojega mučenja se je izvršila tako hitro, da se ne spomnim ničesar drugega več kakor nekaterih divjih krikov glasnih ugovorov in ruvanja ter besedi, ki jih je ječe izgovorila gospa Gerardova: »Predvsem pazite, da ga ne bo preveč bolelo!« Hotel sem se skokoma dvigniti, toda krog mene je bil že sklenjen krog posebnih pohabljenec, spodtaknil sem se in padel, — in takoj sem začutil njihove strašne kavlje, ki so se mi zapilili v roko in jo zgrabili, kakor zgrabijo me-

sar s kavljem meso! Da, gospod, da! Nobenih podrobnosti! Obljubil sem vam! Tembolj, ker jih niti sam ne vem, kajti operaciji nisem več prisostvoval. Zdravnik mi je pritisnil na usta namesto zamaška kloroformiranega bombaža. Ko sem se zopet zavedel, sem videl, da sem v kuhinji in bil sem brez ene roke. Vsi pohabljenici so bili zbrani v kuhinji. Nič več se niso pogovarjali, in zdelo se mi je, da vlada med njimi najginljivejše soglasje, nad njimi pa je plavala neka otopela pijanost, ki jim je zibala glave kakor otrokom, ki sem jim hoče spanja potem, ko so posrebeli svojo juho... O, groza, videl sem, da so me začeli prebavljati. Ležal sem zleknjen na tleh, ves povezan, tako, da nisem mogel napraviti nobene kretnje, toda slišal sem jih, videl sem jih... Moj stari tovariš Gerard je imel od veselja solzne oči in mi je dejal: »Ah, dragi Michel, nikdar bi ne verjel, da si tako mehak!« Gospe Gerardove ni bilo več, a tudi ona je morala dobiti svoj delež, kajti čul sem nekoga, ki je vprašal Gerarda, kako se ji je zdel njen košček... Da, gospod, takoj bo konec! Takoj!... Ko so strašni pohabljenici zadostili svoji strasti, jih je prešinilo spoznanje o velikosti njihovega zločina. Pobegnili so in gospa Gerardova je seveda pobegnila z njimi. Vrata so pustili za seboj odprta, toda šele štiri dni pozneje so me ljudje rešili, umiral sem že od lakote. Kajti podleži mi niso pustili niti koščice!«

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Razloži mi prerokbo!« je dejal Semis Ofiris, ko je modrec utihnil.

»Govorila ti je sama, o veliki! Kaj naj ti še povem?« je odgovoril stari.

»Govorila mi je o strašnem koncu vsega.«

»Tako ti je govorila, o veliki.«

»In je sedaj ta čas strašne prerokbe Rāasarpalisove?«

»Čas dveh krvavih mesecev na svinčeno težkem in grozotnem črnem nebu...«

»In treh deklic?«

»Belopolte, temnopolte in še tretje, nedolžno žrtvovane.«

»Nefete, Evalaste in Ofirije...« je doumel Semis Ofiris. Potem se je znova obrnil k starcu in vprašal: »Čitaj mi dalje! Kaj še govori prerokba?«

»Ničesar več, o veliki! To so zadnje besede Rāasarpalisove. Ko jih je napisal, ga je Rā poklical k sebi v praeloto...«

»To pomeni?«

»Da je konec.«

»Konec...«

»In ni nobene rešitve več za deželo tvojo in mesto tvoje, o veliki!«

Semis Ofiris je planil kvišku, kakor da bi nenadoma zblaznel. Oči so se mu izbulile in krvavo podplule, prsti so se mu skrčili v pesti, ki so se dvignile in udarile.

»Lažeš!« je zarjul, in sivi stari se je omamljen zgrudil na tla med svoje porumenele papiruse. »Nočem konca! Jaz, gospod celin in morij, faraon faraonov, Semis Ofiris, potomec potomcev pramatere in praočeta človeštva na zemlji in sorodnik Najvišjega, nočem konca! Ukazujem zemlji in nebu in elementom, da se pomirijo in pokore volji moji! Na kolena, psi!«

Amonis, Ankamis, Amarazis in Sorbalis so se zgrudili na tla v grozi trepetaje in onemeli. Prav tisti hip pa se je razmaknil zastor in prikazal se je mladi Semis Isis. Začuden je ostrmel nad prizorom, ki ga je zagledal. Potem je planil k očetu in kriknil:

»Oče, veliki!«

»Kdo si?« je vprašal izgubljeno faraon.

»Tvoj sin Semis Isis, me ne poznaš?«

»Na kolena, pes!«

Semis Isis je obstal kakor okamenel.

»Na kolena, pes! Nočem konca. Skladi bom luni z neba...«

»Oče!« je kriknil prestrašeno mladi faraon. »Oče, kaj ti je?«

»Človek — ptič sem in letim nad celino in nad morjem. Zame ni konca. Ha-ha-ha... Za menoj, v zrak, kdor je bog!«

Zarjul je grozotno, poskočil kakor opica in zdivjal proti izhodu. Amonis, Ankamis, Amarazis, Sorbalis in Semis Isis so planili za njim, da bi ga zaustavili, a ni se jim posrečilo. Bil je okoli sebe z neznansko močjo in grizel kakor stekel pes.

»Gorje!« je kriknil Semis Isis. »Zblaznel je.«

»Ni mu več pomoči ne pri nas ne pri bogovih,« je dejal Amonis.

»In ni je za nas,« je dodal Ankamis. »Končano je! Rāasarpalisova prerokba je resnična.«

»Ne obupujmo,« je ugovarjal Semis Isis. »Pojdimo na Kalo, na galeje. Ven na morje, preč iz Semisirisa, preč iz Atlantide.«

Globoko v svojem podzemlju pa je

ždela takrat Arikdinila na stopnišču svojega žrtvenika. Poleg nje je sedela Nefeta, pred njima pa sta ležali mumiji Ofirije in Asarhadana. Starkin obraz je bil trd in negiben; njegov izraz je izdajal poslednji utrinek plamena duševnih bojov in povezanosti s podzemskim življenjem. Ko bi Nefeta bila dvignila pogled in bi znala brati znake potez na tem sto dvajset let starem obrazu, bi bila morala razbrati samo eno: v Arikdinilnem živem telesu je že mrtva duša. Kar je pričakovala sto let, čemur je živela vse to za posameznika neskončno dolgo dobo, je vse bilo tedaj dovršeno, a prav zaradi tega brezpomembno. Kakor doživljal človek tisto, na kar je moral predolgo čakati, ne čuti več radosti izpolnitve, kvečjemu samo še neko nemo, medlo notranje zadoščenje, da se je na koncu vseh koncev vendarle zgodilo. Menda se je Arikdinila tudi sama tega zavedala, zato se ji je rodilo čisto nenadoma čudno vprašanje:

»Kaj sedaj?«

To vprašanje, ki ga je starca tudi nevede odgovorila, je čudno pretreslo mlado Nefeto in jo hipoma vrglo iz njenih bolehnih sanj. Začuden se je ozrla v čarovnico in vzkliznila.

»Ti to vprašuješ?«

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

SK Celje: SK Železničar. V nedeljo 2. septembra bo v Mariboru gostovala enajstletica SK Celja ter odigrala proti SK Železničarju prijateljsko tekmo.

Varaždinski nogometaši v Mariboru. SK Železničar je povabil varaždinsko SK Svobodo za nedeljo 2. septembra v Maribor, kjer bo nastopila na igrišču SK Železničarja proti B-moštvu SK Železničarja v prijateljski tekmi. Tekma se bo odigrala kot predtekma k prijateljski tekmi SK Celje:SK Železničar.

Jugoslavija:Češkoslovaška. V nedeljo 2. septembra bo v Pragi meddržavna nogometna tekma med našo reprezentanco in reprezentanco Češkoslovaške. Našo državo bodo zastopali naslednji igralci: Jakšić, Matošić, Arsenijević, Gajer, Lehner, Tirnanić, Marjanović, Sekulić, Petrak, Glišović.

Balkanske igre. Včeraj popoldne se je vršila v Zagrebu štafeta 4x400 m. Prva je prispela na cilj grška štafeta v času 3:27.6. Jugoslovani so prispeli drugi v času 3:30.2. Grška štafeta pa je bila diskvalificirana in je bilo prisojeno prvo mesto Jugoslaviji, ker je grški tekač Sakelariu pri predaji skočil pred Stevanovića ter ga sirovo sunil. Jugoslavija si je priborila 6 točk, dočim je Grčija ostala brez točke. Stanje je sedaj naslednje: Grčija 51, Jugoslavija 45, Romunija 22, Bolgarija 12, Turčija 10, Albanija 2 točki.

Konjske dirke na Cvenu pri Ljutomeru bodo v nedeljo 2. septembra ob 15. uri. V primeru močnega dežja bodo dirke preložene na 16. septembra. Ljubitelji konj in konjskega sporta, pridite!

Poverjenstvo JLAS, službeno. Zaradi tehnično-finančnih razlogov odpade gostovanje bolgarske lahkoatletske reprezentance 6. septembra. Poverjenik.

Davis cup. Jutri, v petek 31. t. m. se prične v Budimpešti izločilna tekma za Davisov pokal med reprezentancama Jugoslavije in Madžarske.

Avstrija:Jugoslavija. V Dubrovniku bo 1. in 2. septembra meddržavna plavalna tekma Jugoslavija:Avstrija. Jugoslovansko reprezentanco bodo tvorili: Ciganović, Frič, Mini, Mihalek, Cerar, Orel, Gazzari, Marčeta, Matošić, Zihel in Grlic. Postava za waterpolo tekmo bo ista kot v Magdeburgu.

Izvoljena miss radio.

Londonška radio postaja je priredila volitve miss radio. Tekmovanja se je udeležilo nad 22.000 brhkih Angležini. Najlepša med njimi pa je bila neka 18-letna strojepiska, ki je bila izvoljena za miss radio. Prijateljem »missov« pove-mo, da se piše Katica Pinnick.

Novo vtelesenje Buddh.

V Tibetu so odkrili novo vtelesenje Buddh. Gre za otroka, ki je bil rojen točno v trenutku, ko je lani 17. decembra umrl zadnji Buddha, tibetski dalaj-lama. Dete je bilo rojeno v daljnji gorski vasi in prepeljano te dni v Lhaso, kjer bodo svečeniki in dalaj-lamin namestnik točno ugotovili uro, kdaj je bilo rojeno in ako ima na telesu vse znake pravega Buddh.

Iz Pekinga se je napotila v Lhaso velika buddhistična ekspedicija, ki bo prisostvovala vstoličenju novega Buddh. Zato pa agitira proti novemu Buddh budistični učenjak Taši-lama, ki trdi, da je sam določil samo 13 vtelesenj in je torej brez pomena iskati novega dalaj-lama. Večina drugih svečnikov je pa mnenja, da je dopustno število inkarnacij 17, ne pa 13.

Kako se bo ta spor končal, bo pokazala bližnja bodočnost. Najbrž bo ostalo pri tem, da posade na prestol novega Buddh, saj bi brez njega ne vedeli kaj početi in bi se morda še stepli za njegov stolček.

Nenavadni morilec.

V soboto dopoldne je prišel na policijo v Litomeřicah na Češkoslovaškem 60letni slikar Rihard Blažek s prošnjo, naj preiščejo hišo, kjer stanuje, češ, da se širi v nji že delj časa čuden smrad. Komisija je izpolnila čudno željo naglušnega starca in našla v njegovi sobici — truplo njegove žene Gizle. Truplo je viselo na steni in je že močno razpadlo. Sodna obdukcija je pokazala, da je umrla Gizla Blažkova že pred šestimi tedni. Na glavi je imela globoko rano, zadano s topim kovinastim predmetom. Moža so zaprli. Pred šestimi tedni je namreč sporočil policiji, da je njegova žena brez sledu izginila. Ker sta se zakonca neprestano prepirala in je žena možu grozila, da ga bo zapustila, je policija mislila, da se je res preselila k svojim sorodnikom. Blažka so trdno prišli in končno se je vdal. Izjavil je, da je ženo res umoril, podrobnosti pa ni hotel izdati. Po daljšem oklevanju je še priznal, da je ženo v prepiru ubil z železnim strgalom. O tem, kako je mrtvo ženo obesil in kako je mogel tako dolgo prenašati smrad, je trdovratno molčal.

Iz ljubezni do žene.

V Budimpešti so nekega kavarnarja razburile pritožbe gostov. V listih, ki so jih gostje čitali, so manjkali posamezni listi, nekateri članki so bili izstriženi, največ je pa manjkalo člankov o modnih rubrikah. Zaman so natakarji ugibali, kdo počenja to. Ker je bilo izstriženih največ slik najnovejših modelov, filmskih zvezd in drugih lepotic, je padel sum upravičeno na ženske.

Neki natakar pa je kmalu dokazal, da ta sum ni upravičen. Nekega dne je opazil splošno znanega meščana Badruka, kako je hitro stisnil pod suknič revijo, navidez je pa obračal vso pozornost na mizo, za katero je sedela damska družba. Neopaženo je vzel revijo in odšel iz kavarn; kmalu se je pa vrnil in sedel mirno k mizi, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo. Kmalu se je to ponovilo z drugo revijo.

Tako je natakar spoznal, da je zasačil pravega. Poklical je kavarnarja in druge natakarje, da je nastalo v kavarni veliko razburjenje. Končno je morala nastopiti policija, ki je preiskala Badrukov stanovanje in našla v njem 17 kg izrezkov iz raznih časopisov in revij. Zadeva pride pred sodišče in kavarnar zahteva znatno odškodnino, češ, da je izgubil zaradi tega 49 stalnih gostov. Badruk je priznal, da je hodil tudi po drugih kavarnah in zbiral izrezke iz revij, in sicer samo iz ljubezni do svoje žene.

Na počitnicah.

O na: Lasje so mi nekoliko potemneli od morskega zraka.

O n: Meni so pa osiveli, gotovo pod vplivom računa, ki sem ga dobil v hotelu.

Ljubezen ali revmatizem.

Jože: Moj prijatelj je že 20 let poročen, pa vendar sedi še večer za večerom doma pri svoji ženi. Vidiš, to je ljubezen.

Miha: Jaz pa pravim, da je to revmatizem.

Izpred sodišča.

Sodnik: Kaj vas je privedel sem, obtoženec?

O b t o ž e n e c: Dva stražnika, gospod sodnik.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Mednarodni velesejem v Pragi

od 2. do 9. septembra 1934

OSREDNJI TRG

češkoslovaške eksportne industrije

50% železniški popust na češkoslovaškem, 25—33% po inozemskih železnicah, plovdbah in zračnem prometu.

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2

Čehoslovaški konzulat

Putnik, Gajeva ulica za nebotičnikom.

Razno

RABITE DENAR?

Prodajte staro obleko v Grajski starinarni. Plača najboljši! Zamenja tudi lepe preproge za obleko. 3583

GOSTILNA

najbolj idoča v sredini mesta se radi selitve takoj odda v najem. Maribor, Rotovski trg 8. 3565

POZOR!

Dober krojač in poceni. Vrbanova ulica 4. 3581

Kupim

KUPIM ENOVPREŽNI VOZICEK na peresa v dobrem stanju. Ponudbe pod »Enovprežni vozicek« na upravo lista. 3552

Prodam

PSA »FOKSTERIERA«, 18 mesecev starega, poceni prodam. Naslov v upravi lista. 3589

ELEGANTNO PEČ ZA ŽAGOVINO

za večji prostor, razne lestence in stenske svetiljke proda Velika kavarna. 3591

Sobo odda

LEPA OPREMLJENA SOBA

v mirnem delu mesta, na zraku in soncu, s krasnim razgledom na Pohorje in Kozjak, z uporabo kopalnice. se odda takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 3463

OPREMLJENO SOBO

v bližini srednjih šol oddam. Naslov v upravi lista. 3452

Stanovanje

STANOVANJE DVEH SOB s pritlikinami in precejšnjim vrtom, lepa lega, tik Maribora oddam. Ponudbe na upravo pod »300 Krčevina«. 3584

DVA DIJAKA ALI DIJAKINJI

sprejem v dobro oskrbo, glasovir na razpolago, Gambrinova dvorana, Gregorčičeva ulica 29. 3590

Službo dobi

PRIKROJEVALCA,

vsestransko zmožnega sprejme za stalno P. Gregor, Taborska 22. 3588

Službo išče

IŠČEM SLUŽBO

pri boljši rodbini. Sem samostojna kuharica in bi opravljala tudi vsa druga hišna dela. Naslov v upravi »Večernika«. 3586

Pouk

NEMŠČINO

govoriti in pisati se vsakdo hitro nauči po moji metodi. H. Kovač, Maribor, Krekova ulica 6. 3506

POUK POSAMEZNIKOV V TRGOVSKI STROKI:

Najboljša in najcenejša izobrazba za pisarniške posle. H. Kovač, Maribor, Krekova ulica 6. 3507